

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726067750528/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Litteraturliste

af Anne-Marie Mai

Samtidig kritik

Anmeldelse af *Nye Fortællinger* af Forfatteren til »En Hverdags-Historie« i *Dansk Literatur-Tidende*, nr. 23, 1835. Denne anonyme anmeldelse kritiserer heftigt det moralske indhold i novellen »Ægtestand«, men roser i øvrigt novellerne og fremhæver, at de kan læses af et »talrigt og forskielligt Publicum«.

Carsten Hauch anmeldte i Oehlenschlägers månedsskrift *Prometheus*, III, 1833 *Noveller, gamle og nye* af Forfatteren til en Hverdags-Historie, bd. I. Hauch roste bl.a. »Drøm og Virkelighed«.

Peder Hjort anmeldte ligeledes *Noveller, gamle og nye*, bd. I i 1833, og skildrede meget indforstået forfatterens litterære bestræbelser form- og indholdsmæssigt. Anmeldelsen er optrykt i Hjorts *Kritiske Bidrag til nyere dansk Tænkemaades Historie. Litteraturhistorisk Afhandling III*, 1869.

Søren Kierkegaards anmeldelse »En literær Anmeldelse«, 1845, af »To Tidsaldres« er omtalt i efterskriften. Den er optrykt i Søren Kierkegaards *Samlede Værker*, bd. XIV, 3. udg., 1978.

Poul Martin Møllers anmeldelse »Recension af Ekstremerne«, 1836, er omtalt i efterskriften. Den er optrykt i Poul Martin Møllers *Udvalgte Skrifter*, bd. II, 1895.

Nyere genudgivelser

Familien Polonius og En Hverdags-Historie, 1968. Foruden de to noveller er her optrykt TGs såkaldte litterære testamente til Johan Ludvig Heiberg, som Johanne Luise Heiberg offentliggjorde i 1866, og TGs »celestinske breve«, »Til Forfatteren af en Hverdags-Historie« og svaret »Til Herr Celestinus«, begge skrevet af TG selv. Disse breve blev offentliggjort i *Kjøbenhavns flyvende Post* i 1834 (sot. optryk IV 1984, s. 121-32). I brevene diskuterer TG novellernes indhold og genre.

Ægtestand, 1982. Vibeke Blaksteen har forestået Dansk lærerforeningens genudgivelse af novellen med efterskrift og kommentarer.

I forlaget Gyldendals litteraturudvalg til gymnasiet og HF, *Litteratur VI* er i bd. III, *Litteratur 3 1780-1870*, 1983, red. Lise Etrup, Jens Anker Jørgensen og

Knud Michelsen, optrykt novellen »Den lille Karen« samt uddrag af brevsvekslingen mellem P.A. Heiberg og T.G.

Faglitteratur

Analysen af dansk kortprosa, 1, 1971, s. 122-146. Heri Jørgen Dines Johansens artikel »Vare og pris«, hvor TG's novelle »Den lille Karen« fra 1830 analyseres ud fra et ideologikritisk synspunkt.

Anderseniana 1974 s. 36-50. Heri Johan de Mylius' artikel »Aladdinmotivet hos fru Gyllembourg og H.C. Andersen«, hvor novellen »Den magiske Nøgle« fra 1829 analyseres ud fra novellens konflikt imellem den åndelige og den materielle verden.

Dansk litteraturhistorie 1807-1849, bd. V. 1984. Red. Steffen Auring, Søren Baggesen m.fl. Heri en litteraturhistorisk og literatursociologisk skildring af periodens kvindelige forfattere og analyser af enkelte af deres værker, herunder »To Tidsaldre« ved Marie Louise Svane.

Susi Frastein/Lene Koch: *Ravnemødre! Et opgør med moderniteten*, 1983. En debatbog om moderskabet. Heri en kort biografisk skildring af TG's ægteskab og hendes forhold til sin søn Johan Ludvig Heiberg.

Johanne Luise Heiberg: *Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg*, bd. I-II, 1882, 4. udg. 1947. En skildring af ægteskabshistorien med udgivelse af breve og personlige dokumenter. Johanne Luise Heiberg, der var TG's svigerdatter, søger at spille en forsonende rolle i sin skildring, men lægger i sine kommentarer til brevene meget stor vægt på at forklare og retfærdiggøre TG's handlemåde.

Elisabeth Hude: *Thomasine Gyllembourg og hverdagshistorierne*, 1951. En grundig præsentation og analyse af temaer, stil og komposition i værkerne og deres biografiske forudsætninger. Analysen sætter endvidere værket ind i dets historiske og litteraturhistoriske sammenhæng.

Poul Ingerslev-Jensen: *P.A. Heiberg. Den danske Beaumarchais*, 1964. En biografisk skildring af Heiberg, hans værker og offentlige fejder. Forf. ser ægteskabet ud fra Heibergs synsvinkel og polemiserer mod Johanne Luise Heibergs fortolkning af det.

F.J. Billeskov Jansen: *Thomasine Gyllembourg. Et mindeportræt*, 1977. Et lille biografisk portræt og en introduktion til forfatterskabet og dets litterære forudsætninger.